

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za regionalni razvoj

2010/2160(INI)

11. 2. 2011

OSNUTEK POROČILA

o trenutnem stanju in prihodnji sinergiji ESRR in drugih strukturnih skladov za večjo učinkovitost
(2010/2160(INI))

Odbor za regionalni razvoj

Poročevalec: Georgios Stavrakakis

PR_INI

VSEBINA

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV.....	9

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o trenutnem stanju in prihodnji sinergiji ESRR in drugih strukturnih skladov za večjo učinkovitost (2010/2160(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju prvega odstavka člena 174 in prvega odstavka člena 175 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu¹, zlasti člena 9(4) te uredbe,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2006/702/ES z dne 6. oktobra 2006 o strateških smernicah Skupnosti o koheziji²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. oktobra 2008 o vodenju in partnerstvu na nacionalni in regionalni ravni ter osnovi za projekte regionalne politike³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. marca 2009 o kohezijski politiki: naložbe v realno gospodarstvo⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. marca 2009 o dopolnjevanju in usklajevanju kohezijske politike z ukrepi za razvoj podeželja⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. marca 2009 o zeleni knjigi o teritorialni koheziji in napredku razprave o prihodnji reformi kohezijske politike⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2010 o uresničevanju sinergij med sredstvi za raziskave in inovacije iz Uredbe (ES) št. 1080/2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj ter Sedmim okvirnim programom za raziskave in razvoj v mestih in regijah ter državah članicah in Uniji⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2010 o prispevku kohezijske politike k doseganju lizbonskih ciljev in ciljev strategije EU 2020⁸,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2010 o uresnitvi enotnega trga za potrošnike in državljane⁹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2010 o kohezijski in regionalni politiki

¹ UL L 210, 31.7.2006, str. 25.

² UL L 291, 21.10.2006, str. 11.

³ UL C 15 E, 21.1.2010, str. 10.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2009)0124.

⁵ UL C 117 E, 6.5.2010, str. 46.

⁶ Sprejeta besedila, P7_TA(2009)0163.

⁷ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0189.

⁸ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0191.

⁹ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0186.

EU po letu 2013¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. decembra 2010 o dobrem upravljanju v regionalni politiki EU²,
 - ob upoštevanju 20. letnega poročila Komisije o izvajanju strukturnih skladov (2008) z dne 21. decembra 2009 (KOM(2009)0617/2),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast” (KOM(2010)2020),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 31. marca 2010 z naslovom Kohezijska politika: Strateško poročilo o izvajanju programov 2007–2013 za leto 2010 (KOM(2010)0110),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Prispevek regionalne politike k pametni rasti v okviru strategije Evropa 2020 (KOM(2010)0553),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. oktobra 2010 o pregledu proračuna EU (KOM(2010)0700),
 - ob upoštevanju petega poročila Komisije o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji: prihodnost kohezijske politike (peto kohezijsko poročilo) iz novembra 2010,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. novembra 2010 o sklepih petega poročila o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji (KOM(2010)0642),
 - ob upoštevanju pisma komisarjev za regionalno politiko, za ribištvo in pomorske zadeve, za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje ter za kmetijstvo in razvoj podeželja predsedniku Komisije,
 - ob upoštevanju člena 48 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj in mnenj Odbora za proračun ter Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A7-0000/2011),
- A. ker je v členu 174 PDEU predvideno, da Unija, da bi pospešila svoj vsesplošni skladni razvoj, razvija in izvaja tiste svoje dejavnosti, ki vodijo h krepitvi njene ekonomske, socialne in teritorialne kohezije,
- B. ker je v uvodni izjavi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 navedeno, da mora programiranje zagotoviti medsebojno usklajenost Skladov in usklajenost z drugimi obstoječimi finančnimi instrumenti ter z EIB in evropskim investicijskim skladom, ter da bi moralo to usklajevanje zajemati tudi pripravo kompleksnih finančnih shem in javno-zasebna partnerstva,
- C. ker je Komisija v strategiji Evropa 2020 jamčila, da bo sprožila finančne instrumente EU – med drugim evropske sklade za razvoj podeželja, za programe raziskav in razvoja, za

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0356.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0468.

vseevropsko omrežje (TEN), za program za konkurenčnost in inovacije in Evropsko investicijsko banko – kot del dosledne strategije financiranja, ki združuje financiranje EU ter javno in zasebno financiranje na nacionalni ravni v okviru vodilne pobude z naslovom Evropa, gospodarna z viri, za kar je potrebna uskladitev med politikami in instrumenti,

- D. ker se v petem kohezijskem poročilu jasno priznava, da je za dosledno prizadevanje za lokalni razvoj potrebna tesna usklajenost politik na vseh ravneh,
- E. ker je Svet v svojem poročilu z dne 14. junija 2010 o izvajanju programov kohezijske politike za leto 2010 poudaril, da „je treba nadalje izboljšati usklajevanje kohezijske politike ter drugih politik EU in po potrebi nacionalnih politik, da bi bili z boljšim usklajevanjem učinkovitejši pri izpolnjevanju skupnih ciljev“ ter spregovoril o resnični dodani vrednosti enega samega strateškega pristopa in skupnih pravil izvajanja za evropski sklad za regionalni razvoj, evropski socialni sklad in kohezijski sklad,
- F. ker so v pismu predsedniku Barrosu komisarji za regionalno politiko, za ribištvo in pomorske zadeve, za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje ter za kmetijstvo in razvoj podeželja priznali „potrebo po okrepitvi povezovanja različnih politik EU za doseganje trajnostnega in vključujočega gospodarskega razvoja, ki ga Unija mora doseči“ ter predlagali „pripravo skupnega strateškega okvira na ravni EU za evropski sklad za regionalni razvoj, evropski socialni sklad, kohezijski sklad, evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in evropski sklad za ribištvo za obdobje po letu 2013“,
- G. ker je reforma strukturne politike za programsko obdobje 2007–2013 vodila do ločitve razvoja podeželja od splošnega okvira strukturnih skladov,
- H. ker je zaradi omejevanja potrošnje potrebna večja uspešnost in učinkovitost politik na ravni EU, pa tudi na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, saj sta tesnejše usklajevanje in dopolnjevanje bistvena dela modernizacije prihodnje kohezijske politike,
- I. ker so sedanje sinergije brez političnega okvira, ki bi jih podpiral, močno odvisne od organizacijskih in strateških sposobnosti upravičencev, ki morajo uskladiti pomoč iz različnih instrumentov EU,
- J. ker lahko pristop, ki temelji na razvoju, občutno prispeva k uspešnosti in učinkovitosti kohezijske politike, izrecen poudarek na urbanih vprašanjih in vlogi mest pri kohezijski politiki pa bi lahko pripeljal do porušenega ravnotežja med razvojem urbanih in podeželskih območij,
- K. ker je treba nujno uskladiti javne proračune in ker se za to že izvajajo pritiski, kar pa zahteva bolj inovativne ukrepe za krepitev vpliva na vsa razpoložljiva sredstva in ker bo učinkovita usklajenost politik in instrumentov prihranila čas in vire za prave pridobitve na področju uspešnosti in učinkovitosti,
- L. ker si je treba za usklajevanje in sinergije prizadevati horizontalno (z doslednostjo v različnih politikah) ter vertikalno (s sodelovanjem in usklajevanjem med različnimi ravnmi upravljanja),
- M. ker lahko razdrobljen pristop vodi do prekrivajočih se ali celo nasprotujočih si politik,

protislovnih javnih ukrepov ali podvajanja sredstev, kar vpliva tako na regionalno učinkovitost javnih politik kot tudi na njihov nacionalni učinek, in ker je načelo integriranega pristopa očitno nezadostno poudarjeno v zadnjih političnih dokumentih Komisije,

- N. ker so za bolj integrirano, dosledno, uspešno in učinkovito kohezijsko politiko potrebna večja prizadevanja za prilagoditev politik EU posebnim potrebam in bogastvu na različnih ozemljih in regijah EU,
- O. ker je za strateške smernice potrebna boljša uskladitev skladov zaradi splošnega načela izboljšanja dostopa do sredstev,
- P. ker strateške smernice izrecno pozivajo k spodbujanju sinergij med strukturnimi politikami in politikami zaposlovanja ter razvoja podeželja, in v zvezi s tem poudarjajo, da bi morale države članice zagotoviti sinergije in doslednost med ukrepi, ki bodo financirani iz evropskega sklada za regionalni razvoj, kohezijskega sklada, evropskega socialnega sklada, evropskega sklada za ribištvo in evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja na določenem ozemlju in na določenem področju delovanja; ker tudi dodajajo, da je treba v nacionalnih strateških referenčnih okvirih/nacionalnih strateških načrtih opredeliti glavna usmerjevalna načela za razmejitev in mehanizme za usklajevanje med ukrepi, ki jih podpirajo različni skladi,
- Q. ker je vmesni pregled razkril, da je prilagodljivost proračuna omejena in da obstajajo ovire za ponovno pridobitev prednostnega statusa že med programi samimi, hkrati pa dodaja, da nedoslednosti med programi in hudo administrativno breme ovirajo učinkovitost,
- R. ker je v sedanjih kriznih razmerah razumevanje procesov v gospodarstvih držav članic in rezultatov, doseženih ob uporabi sredstev EU, bolj pomembno kot nekoč,
- S. ker je pomembno, da se zagotovi prepoznavnost in evropska dodatna vrednost prispevkov EU,
 - 1. poziva, naj se predlaga skupni strateški okvir in naj se izkoristijo sinergije med vsemi ukrepi, ki so temelj za nadalje doseganje ciljev kohezijske politike, kot je opredeljeno v pogodbah, in ki se financirajo iz evropskega sklada za regionalni razvoj, kohezijskega sklada, evropskega socialnega sklada, evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in evropskega sklada za ribištvo;
 - 2. pozdravlja predlog iz revizije proračuna, naj Komisija sprejme skupni strateški okvir, da bi okrepila integracijo politik EU za uresničevanje strategije Evropa 2020; vendar poudarja, da so izboljšane sinergije med ukrepi, financiranimi iz omenjenih petih skladov skupnega strateškega okvira, bistvene za izpolnitev strategije Evropa 2020, pa tudi predvsem za doseganje ciljev kohezijske politike, določenih v pogodbi;
 - 3. pozdravlja peto kohezijsko poročilo, ki kljub temu, da je predvsem osredotočeno na poudarjanje prispevka, ki jih lahko regije in kohezijska politika dajo pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020, vsebuje tudi številne sklepe, ki dokazujejo poglobljeno vlogo izboljšanih sinergij med strukturnimi skladi, tudi pri kohezijskem skladu;

4. meni, da je treba porabo iz kohezijske politike omejiti z zmanjšanjem razdrobljenosti finančnih instrumentov in kanalov, ter pozdravlja predlog Komisije za boljše dodeljevanje/določanje prednosti ter za tematsko koncentracijo sredstev EU in nacionalnih sredstev pri številnih prednostih nalogah, da bi se dosegla okrepljena usklajenost med skladi z namenom krepitve strateške narave te politike; vendar poudarja, da morajo biti države članice ter regionalne in lokalne oblasti še vedno dovolj prožne, da lahko svoje prednostne naloge prilagodijo (svojim) posebnim razvojnim potrebam;
5. poudarja, da veliko pobud za gospodarski razvoj znotraj okvira kohezijske politike ne oblikuje zgolj možnosti, ki bi jih bilo dobro izkoristiti, ampak je njihov uspeh dejansko odvisen od obravnavanja človeških in fizičnih dejavnikov (izboljšanje infrastrukture recimo ne vodi neposredno k višji rasti, če ga ne spremljajo naložbe v izobraževanje, podjetja in inovacije); zato meni, da bodo izboljšane sinergije med evropskim skladom za regionalni razvoj, kohezijskim skladom in evropskim socialnim skladom iz njih iztržile kar največji možni razvojni rezultat;
6. meni, da je treba ukrepe za razvoj podeželja iz evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in ukrepe za trajnostni razvoj ribiških področij iz evropskega sklada za ribištvo združiti v skupni okvir z drugimi skladi – evropskim skladom za regionalni razvoj, kohezijskim skladom in evropskim socialnim skladom; zato poziva Komisijo, naj oceni, do katere mere se lahko v skladu s ciljem teritorialne kohezije zagotovi celostni pristop k razvoju podeželskih in ribiških skupnosti s prenosom lokalnih razvojnih ukrepov iz dveh zadevnih skladov pod kohezijski „krov“ ali vsaj prek jasnejših sinergij med vsemi skladi; meni, da bi takšen pristop upošteval ozadje, ki ga predstavljajo ključne politike s teritorialnim učinkom, in bi omogočil tistim, ki so dejavno udeleženi v razvojne procese na regionalni in lokalni ravni, da vodijo učinkovito politiko, ki temelji na kraju izvajanja in ki je prilagojena ozemeljskim potrebam podeželskih ali ribiških področij na majhnih otokih;
7. poudarja, da je treba dodatno okrepiti usklajevanje med instrumenti kohezijske politike kot takimi (evropskim skladom za regionalni razvoj, evropskim socialnim skladom in kohezijskim skladom), pa tudi med ukrepi, ki se financirajo iz teh instrumentov ter dejavnostmi, ki se izvajajo pod projekti vseevropskega omrežja (TEN), sedmega okvirnega programa in varovanja ključne infrastrukture;
8. meni, da lahko vzajemna krepitev in usklajevanje politik EU iz proračuna Unije nedvomno zagotovi najboljše možne rezultate;
9. vendar poudarja, da se veliko držav članic spopada s težavami pri usklajevanju različnih skladov in da so izrazile zaskrbljenost zaradi pomanjkanja sinergij, v nekaterih primerih celo prekrivanja/podvajanja med skladi; zato poudarja, da je za izvajanje zapletenih pravil o upravljanju skladov potrebna visoka raven zmogljivosti institucij, da bi se premagale ovire in zadovoljivo usklajevalo njihovo izvajanje;
10. meni, da skupna pravila o upravljanju, ustreznosti, pregledovanju in poročanju pri projektih, ki se financirajo iz evropskega sklada za regionalni razvoj, evropskega socialnega sklada, kohezijskega sklada, evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in evropskega sklada za ribištvo (zlasti pri ukrepih za podporo gospodarske raznolikosti na podeželju in na ribiških območjih) nimajo zgolj ključne vloge pri

spodbujanju in lajšanju bolj učinkovitega izvajanja programov kohezijske politike, ampak tudi bistveno prispevajo k prizadevanjem za poenostavitev; poleg tega meni, da bi to poenostavilo uporabo skladov s strani upravičencev in njihovo vodenje s strani nacionalnih oblasti, kar bi zmanjšalo tveganje napak, hkrati pa bi zagotovilo potrebno raznolikost, ki bi zrcalila posebnosti politik, instrumentov in upravičencev, pa tudi manjšim udeležencem olajšalo sodelovanje pri programih kohezijske politike in omogočilo lažjo porabo razpoložljivih sredstev;

11. zato poudarja, da je treba ohraniti in okrepiti model ene splošne uredbe, ki bi pokrivala pravila za upravljanje, upravičenost, revizijo, nadzor in pravila poročanja, ter jo kombinirati z več kratkimi uredbami za posamezne sklade, ki odražajo posamezne cilje politike za posamezne sklade; nadalje poudarja, da je treba usklajevanje izvajati na vseh ravneh oblikovanja politike, od strateškega načrtovanja, izvajanja in plačevanja do zaključka, revizije, nadzora in ocene;
12. hkrati poudarja, da je pomembno povečati administrativne zmogljivosti v državah članicah, na regionalni in lokalni ravni, pa tudi med zainteresiranimi stranmi, da bi se premagale ovire za učinkovite sinergije med strukturnimi in drugimi skladi ter da bi se podprlo učinkovito oblikovanje politike in njeno izvajanje; vztraja, da ima Komisija pri tem bistveno vlogo;
13. poziva Komisijo, naj preuči najučinkovitejše načine za izboljšanje sinergij na kraju samem; v zvezi s tem predlaga, naj se upošteva možnost, da bi države članice lahko imele posamezen operacijski sistem na regijo, ki bi zajemal več skladov (evropski sklad za regionalni razvoj, evropski socialni sklad, kohezijski sklad, evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in evropski sklad za ribištvo), upravljal pa bi ga en organ;
14. poziva Komisijo, naj pripravi predloge za revizijo določb o navzkrižnem financiranju in zmanjšanju ovir za njihovo izvajanje, da bi se pridobili zanesljivi in celostni podatki o njihovi uporabi in učinku, s čimer bi se zagotovila večja poenostavitev in pravna varnost pr njihovem izvajanju v primerjavi s sedanjimi razmerami;
15. poziva Komisijo, naj spodbuja države članice, naj razširijo mehanizme za upravljanje kohezijske politike (na primer skupno programiranje, financiranje in izvajanje v partnerstvu na nacionalni, regionalni in lokalni ravni) na sklade, zajete v skupnem strateškem okviru, da bi se izboljšala uspešnost in učinkovitost javne porabe;
16. poziva Komisijo, naj pri vzpostavljanju novega skupnega strateškega okvira in pri predstavljanju predlogov za uredbe vključi določbe, ki bodo lokalnimi in regionalnim partnerstvom (večjim in manjšim mestom, funkcionalnim regijam, skupinam lokalnih organov) omogočile, da izkoristijo različne tokove financiranja EU znotraj dodelanega in integriranega okvira za njihova ozemlja;
17. naroča svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in državam članicam.

OBRAZLOŽITEV

Čas in kraj za večje usklajevanje in sinergije

Poročevalec meni, da se utemeljitev za večji poskus usklajevanja prizadevanj iz skladov in programov EU bolj ostro kaže v obdobju po krizi, v katerega je vstopila Evropa. Jasno je, da nas bo potreba po utrditvi javnih proračunov v prihodnjih letih prisilila k večji inovativnosti in prizadevanju za doseganje večjega učinka iz razpoložljivih sredstev. To je priložnost za korak v zeleni smeri, ki so jo mnogi že prepoznali.

Parlament je v več resolucijah stalno poudarjal, da je „potrebno vzajemno dopolnjevanje in celovit pristop med različnimi sektorskimi politikami, da bi dosegli čim boljši rezultat za rast in razvoj na terenu“ in da „se je treba zavezati k enotni in prožni politiki EU“¹. Osredotočanje skupnega delovanja skladov na regionalni in/ali lokalni ravni povečuje njihovo dodano vrednost in omogoča lokalnim udeležencem, da določene dejavnosti prilagajajo dejanskim gospodarskim in socialnim potrebam ter s tem zaposlitvenim razmeram v vseh posameznih regijah (lokalna razvojna strategija, krajevni razvojni načrti itd.).

Usklajevanje skladov, dosedanji rezultati

Kar zadeva evropski socialni sklad, izkušnje jasno kažejo, da je lahko financiranje gospodarskih dejavnosti (inovacije, raziskave, mala in srednja podjetja, okolje itd.) iz evropskega sklada za regionalni razvoj učinkovitejše, če je skrbno usklajevano in povezano z dejavnostmi sklada, še zlasti če se upošteva, da je uspeh večine programov in ukrepov v veliki meri odvisen od uspešne kombinacije več dejavnikov, od katerih je najpomembnejši človekov razvoj. Povečanje evropske dodane vrednosti obeh strukturnih skladov je povezano z napredkom pri doseganju sinergije med ekonomskimi in socialnimi ukrepi.

Reforma strukturne politike za programsko obdobje 2007–2013 je vodila do ločitve Sklada za razvoj podeželja od splošnega okvira strukturnih skladov. Poudarjeno je bilo, da ta ločitev ne sme povzročiti podvajanja ali opuščanja ciljev ter da morajo biti zagotovljene razvojne možnosti tako za podeželje kot za mesta, vendar so dejstva s terena o tem protislovna. Učinkovitost politik za razvoj podeželja terja skrbno usklajevanje s podobnim izvajanjem ukrepov tako v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja kot v okviru instrumentov regionalne politike. V tem kontekstu je Evropski parlament večkrat poudaril, da je treba skrbno spremljati ločitev politike razvoja podeželja od kohezijske politike, da bi bilo mogoče oceniti njen pravi učinek za razvoj podeželja. Rezultate ločitve Evropskega kmetijskega sklada na razvoj podeželja od kohezijske politike je treba skrbno oceniti.

Poziv k večji prožnosti pri uporabi sredstev na eni strani, in k upravni kulturi, ki spodbuja večdisciplinaren pristop in poenostavitev upravljanja skladov, na drugi strani, ni nov. Na področju sinergij med strukturnimi skladi, sedmim okvirnim programom za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti ter okvirnim programom za konkurenčnost in inovativnost je Evropski parlament vztrajal, da je treba preprečiti visoko koncentracijo zmožnosti v gospodarskih grozdih in najrazvitejših regijah EU, in je pri tem obžaloval, da sinergije pri financiranju še vedno niso dovolj znane/prepoznavne?.

¹ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. marca 2009 (TA(2009)0163).

Za sinergije, vendar kako?

Pomembni elementi za usklajevanje že obstajajo, vendar jih je mogoče še dodatno okrepiti za doseganje boljših sinergij. Instrumenti kohezijske politike EU (Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad in Kohezijski sklad) se upravljajo v skupnem okviru, ki se razteza od strateških smernic do plačil in poročanja. Vendar to ni dovolj. Usklajevanje je mogoče povečati med instrumenti kohezijske politike in tudi širše.

Celovit sistem načrtovanja in izvajanja lahko vključujejo vsa področja politik, na primer v nacionalnem razvojnem načrtu, ali več področij politik za obravnavanje posameznih zapletenih vprašanj (tj. strategija EU 2020). Za uspešno celovito načrtovanje je treba razumeti, da zapletenih problemov ni mogoče reševati zgolj z enostranskim pristopom. Tako na primer problema brezposelnosti ni mogoče rešiti le z usposabljanjem brezposelnih, temveč je treba vzpostaviti tudi politike za ustvarjanje delovnih mest, kot je pomoč malim in srednjim podjetjem, novim podjetjem itd. Če je država/regija manj razvita in je cilj dohitevanje, potem vzpostavitev ločeno upravljanih sektorskih politik, kot je na primer transportna ali okoljska infrastruktura, ne bo prinesla znatnega rezultata pri njeni celostni razvitosti¹. Razdrobljen pristop lahko vodi do prekrivajočih se ali celo nasprotujočih si politik, protislovnih javnih ukrepov ali podvajanja sredstev, kar vpliva tako na regionalno učinkovitost javnih politik kot na njihov nacionalni učinek².

V okviru kohezijske politike EU to pomeni, da je trenutni sistem načrtovanja in izvajanja, ki združuje politike (in njihovo financiranje) za razvoj človeških virov, razvoj podjetij, zlasti malih in srednjih podjetij, infrastrukturni razvoj itd., namenjen razvojnemu dohitevanju regij, ki prejemajo pomoč. Vsaka od teh politik bi ločeno dosegla manj kakor dosegajo sedaj vse politike skupaj v celovitem sistemu načrtovanja in izvajanja. Za izkoriščanje potenciala regij, ki zaostajajo, je bistveno skupno načrtovanje in izvajanje strukturnih skladov in Kohezijskega sklada ter njihovo boljše povezovanje s skladom za razvoj podeželja in skladom za ribištvo.

Sinergije in usklajevanje pa ne predvidevajo enotne rešitve za vsa področja. Nasprotno, terjajo tesno strateško usklajevanje med instrumenti, politikami in akterji, da bi se oblikovali skrbno zasnovani posegi in programi, ki v celovitem lokalnem pristopu upoštevajo ozemeljske posebnosti in primerjalne prednosti ali posebne značilnosti regij³.

Poročevalec ob upoštevanju povedanega meni, da se nam v tem težavnem času, ko počasi premagujemo posledice finančne in gospodarske krize, ponuja možnost, da čas prihajajočih pogajanj o prihodnjem večletnem finančnem okviru izkoristimo za doseganje večjih sinergije pri skladih in programih EU tako, da vzpostavimo še obsežnejši mehanizem usklajevanja. Pri tem bomo morali z oblikovanjem enotnega strateškega okvira in z dopolnitvijo splošnega okvira za instrumente kohezijske politike EU z dodatnimi povezavami z drugimi, z EU povezanimi programi, trenutne strateške smernice privedi na novo raven strateškega

¹ Publikacija OECD, Regions matter: economic recovery, innovation and sustainable growth, (Regije so pomembne: oživitev gospodarstva, inovacije in trajnostna rast), 2009, str. 125.

² Prav tam.

³ Na študiji temelječ raziskovalni projekt EDORA (European Development Opportunities for Rural Areas), izveden v okviru programa ESPON 2013, julij 2010, del B, str. 48.

načrtovanja.